

15/3

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ Δ/ΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ &
ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Αθήνα 22 Φεβρουαρίου 2012
Αριθ. Πρωτ.: 5963

✓ ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

Ταχ. Δ/ση: Πειραιώς 40
Ταχ. Κώδικας: 101 82 - Αθήνα
TELEFAX: 2105203872
Πληροφορίες: Ι. Αντωνοπούλου
Τηλέφωνο: 2105295194,216
e-mail: ypertns@ypakp.gr

ΘΕΜΑ: Μείωση Ευρωπαϊκών κονδυλίων για τους απόρους το 2012.
ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 5077/27-1-2012 ΕΡΩΤΗΣΗ ✓

Σε απάντηση της με αρ. πρωτ. 5077/27-1-2012 Ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Δ. Παπαδημούλη σχετικά με το ανωτέρω θέμα, σας πληροφορούμε ότι στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της δημοσιονομικής κρίσης που πλήττει την χώρα, **επιταχύνεται** η υλοποίηση εξειδικευμένων παρεμβάσεων, συγχρηματοδοτούμενων από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), με στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης, την ανάσχεση της ανεργίας και την ουσιαστική αύξηση της παραγωγικότητας.

Το σύνολο των υλοποιούμενων ενεργειών είναι προσηλωμένο στις αρχές και τις επιδιώξεις της αναθεωρημένης στρατηγικής της Στρατηγικής για την «Ευρώπη 2020», τους στόχους του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων, όπως επίσης λαμβάνει υπόψη του τις δεσμεύσεις που περιλαμβάνει το μνημόνιο συνεργασίας που υπεγράφη μεταξύ του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των Ελληνικών Αρχών. Οι εν λόγω παρεμβάσεις εξειδικεύονται σε βασικές προτεραιότητες, θέτοντας διακριτούς στόχους και αποτελέσματα, ενώ χαρακτηρίζονται έντονα από το στοιχείο των μεταξύ τους συνεργειών. Οι μείζονες τομείς παρέμβασης των ενεργειών που αφορούν στην στήριξη της απασχόλησης και την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς εργασίας είναι οι ακόλουθοι:

- Ενίσχυση των Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης,
- Υλοποίηση Δράσεων για τη διατήρηση θέσεων εργασίας σε εξειδικευμένους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας (π.χ. αιεφόρος ανάπτυξη)
- **Στήριξη των ευάλωτων και ευπαθών ομάδων πληθυσμού που απειλούνται από τη φτώχεια ενισχύοντας την ένταξή τους σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών,**
- Υλοποίηση Δράσεων για την μείωση του ποσοστού ανεργίας των νέων και των γυναικών,
- Αξιοποίηση νέων, δυναμικών κλάδων της οικονομίας, όπως είναι η κοινωνική οικονομία και τα πράσινα επαγγέλματα,

✓

- Εκσυγχρονισμός και προσαρμογή της εργατικής νομοθεσίας με στόχο την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας,
- Εκσυγχρονισμός των Δημοσίων Υπηρεσιών Απασχόλησης (ΔΥΑ)

Για την υλοποίηση των ανωτέρω παρεμβάσεων αξιοποιούνται οι διαθέσιμοι πόροι του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) με αιχμή τον προϋπολογισμό του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού” (ΕΠΑΝΑΔ) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Πρόκειται, ουσιαστικά, για ένα Επιχειρησιακό Πρόγραμμα καίριας σημασίας, το οποίο έχει στο επίκεντρό του την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου και **τη δημιουργία του κατάλληλου πλαισίου κοινωνικής προστασίας για τις ομάδες εκείνων των πολιτών που πλήττονται περισσότερο από την κρίση.**

Στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ προβλέπονται παρεμβάσεις οι οποίες αποσκοπούν στην πλήρη ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών και αφορούν σε άτομα που ανήκουν στις «Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες» (ΕΚΟ) και στοχεύουν σε:

- Προώθηση της κοινωνικής και επαγγελματικής ενσωμάτωσής τους
- Αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας

Συνδυαστικά, η προώθηση στην απασχόληση των ωφελούμενων από τις παρεμβάσεις αυτές μπορεί να υποστηρίζεται από ενέργειες που προβλέπονται μέσω του Θεματικού Άξονα «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση».

Ειδικότερα οι προβλεπόμενες παρεμβάσεις από τις οποίες δύνανται να ωφεληθούν μέλη **ευπαθών κοινωνικά ομάδων** αφορούν:

1. ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Στόχος των προγραμμάτων είναι η εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης **για περίπου 20.000 ανέργους που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικά ομάδες**, μέσα από την ενεργοποίηση και κινητοποίηση των τοπικών φορέων, τη διάγνωση των εξειδικευμένων τοπικών αναγκών και την ανάδειξη των αναπτυξιακών δυνατοτήτων στις περιοχές παρέμβασης.

Τα προγράμματα που θα υλοποιηθούν έχουν ως πεδίο αναφοράς τις τοπικές αγορές εργασίας και επικεντρώνονται στην υποστήριξη των ωφελουμένων, αλλά και των επιχειρήσεων μιας οριοθετημένης περιοχής, για τη σύζευξη της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας.

Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της **πρόληψης και αντιμετώπισης του κοινωνικού αποκλεισμού των ευπαθών κοινωνικά ομάδων**, μέσω της ένταξής τους στην αγορά εργασίας, τα προγράμματα θα εξασφαλίζουν την προετοιμασία των ανέργων ωφελουμένων, ώστε να μπορέσουν:

- (α) να ιδρύσουν επιχειρήσεις, οι οποίες θα καλύπτουν διαπιστωμένες ανάγκες της περιοχής παρέμβασης και θα αξιοποιούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της
- (β) να αποκτήσουν τις προϋποθέσεις για να επιδοτηθούν/επιχορηγηθούν από άλλα επενδυτικά προγράμματα
- (γ) να αποκτήσουν δεξιότητες που θα καλύψουν τις διαπιστωμένες ανάγκες των τοπικών επιχειρήσεων οι οποίες θα τους προσλάβουν

Ο συνολικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε **60.000.000€** και απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί οι **δυννητικοί ωφελούμενοι** να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Ανεργίας του ΟΑΕΔ, ή στον Ειδικό Κατάλογο εκτός Μητρώου ανεργίας του ΟΑΕΔ και επιπλέον **να εμπίπτουν** σε μια από τις παρακάτω κατηγορίες:

- Μακροχρόνια άνεργοι άνω των 45 ετών με χαμηλά τυπικά προσόντα
- Άτομα με αναπηρία
- Αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών

- Γυναίκες θύματα ενδοοικογενειακής βίας
- Γυναίκες / Άντρες θύματα trafficking
- Μετανάστες, παλιννοστούντες, πρόσφυγες
- Άτομα με Θρησκευτικές και πολιτισμικές Ιδιαιτερότητες
- Αιτούντες άσυλο
- Αποφυλακισθέντες
- Πρώην χρήστες ουσιών
- Οροθετικοί
- **Άστεγοι**
- **Άτομα ευρισκόμενα σε κατάσταση φτώχειας/απειλούμενα από φτώχεια**
- Άτομα που υπόκεινται σε διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή/και λόγω ταυτότητας κοινωνικού φύλου

Οι **περιοχές** στις οποίες θα υλοποιηθούν τα προγράμματα, καθώς και οι **τομείς παρέμβασης**, θα προσδιορίζονται στα **Σχέδια Δράσης** που θα υποβάλλουν οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις

Τα Σχέδια Δράσης θα επιλεγούν κατόπιν συγκριτικής αξιολόγησης και επικεντρώνονται σε δράσεις προετοιμασίας και υποστήριξης των ανέργων, όπως:

- **Συμβουλευτική – υποστήριξη- προώθηση στην απασχόληση**
- **Κατάρτιση - Επιμόρφωση**
- **Δικτύωση**
- **Ενέργειες δημοσιότητας και ευαισθητοποίησης**

Έχει εκδοθεί η Πρόσκληση υποβολής προτάσεων προς τις Αναπτυξιακές Συμπράξεις, με καταληκτική ημερομηνία την 5^η Μαρτίου 2012.

2. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΥΠΑΘΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΟΜΑΔΕΣ ΜΕΣΩ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

Αντικείμενο της δράσης, **προϋπολογισμού 13.090.000€ και 1.480 ωφελούμενους ανέργους** είναι η υλοποίηση προγραμμάτων για την ενίσχυση ανέργων από ευπαθείς κοινωνικά ομάδες από Εξειδικευμένα Κέντρα

Ειδικότερα προβλέπεται η παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών **προκατάρτισης, επαγγελματικής κατάρτισης και συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών (Σ.Υ.Υ.) σε άτομα με αναπηρία και απεξαρτημένα ή υπό απεξάρτηση άτομα**. Στα αντικείμενα κατάρτισης-προκατάρτισης περιλαμβάνεται εκπαίδευση σε θέματα όπως υφαντική, κατασκευή ειδών δώρου και χειροτεχνημάτων, παραγωγή και συσκευασία οικολογικών και παραδοσιακών προϊόντων, κηπουρική, εκμάθηση γραφικών τεχνών, κ.ά.

Οι ολοκληρωμένες αυτές υπηρεσίες θα παρέχονται από:

- α) Εξειδικευμένα Κέντρα Κοινωνικής και Επαγγελματικής Ένταξης Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ)
- β) Εξειδικευμένα Κέντρα Κοινωνικής και Επαγγελματικής Ένταξης ατόμων απεξαρτημένων ή υπό απεξάρτηση.

Έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων και έχουν ενταχθεί τα εγκεκριμένα προγράμματα στο ΕΠΑΝΑΔ.

3. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Ο θεσμός της κοινωνικής οικονομίας, είναι ευρέως διαδεδομένος σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και έχει λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μέσο ένταξης στην αγορά εργασίας, όχι μόνο των ευπαθών κοινωνικά ομάδων, αλλά και ενός αυξανόμενου τμήματος του πληθυσμού που πλήττεται από την ανεργία.

Σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία, οι φορείς που αναπτύσσουν αυτή τη δυναμική δεν αποσκοπούν στο κέρδος, αλλά στην επίλυση κοινωνικών προβλημάτων μέσω αρχών και μεθόδων της «κλασικής»/συνήθους επιχειρηματικότητας.

Η Κοινωνική Οικονομία εντάσσεται πλέον στην ευρύτερη εθνική πολιτική για την Κοινωνική Προστασία και την κοινωνικό - οικονομική ένταξη των πιο ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, που αυξάνονται ακόμη περισσότερο λόγω της παρούσας οικονομικής συγκυρίας.

Η ψήφιση από την Ελληνική Βουλή του **Νόμου 4019/2011** τον περασμένο Σεπτέμβριο αποτέλεσε τη **θεσμική απαρχή για την ενίσχυση του ρόλου της Κοινωνικής Οικονομίας στην Ελλάδα**. Στόχοι του νέου θεσμικού πλαισίου είναι:

- η δημιουργία θέσεων εργασίας και η κοινωνική ένταξη ευάλωτων ομάδων
- η κάλυψη κοινωνικών αναγκών, ειδικότερα μέσω της ενίσχυσης της κοινωνικής και αλληλέγγυας επιχειρηματικότητας και της κοινωνικής καινοτομίας
- η ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής

Στις βασικές ρυθμίσεις του περιλαμβάνονται:

- Η θεσμοθέτηση του χώρου της Κοινωνικής Οικονομίας και της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας και καταγραφή των φορέων της σε ένα Μητρώο, κατόπιν αξιολόγησης με αυστηρά κριτήρια

- Η θεσμοθέτηση μιας νέας μορφής κοινωνικής επιχείρησης, που βασίζεται στον αστικό συνεταιρισμό, της Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης, η οποία λειτουργεί βάσει αρχών, όπως η δημοκρατική διοίκηση: «ένας εταίρος, μια ψήφος», η περιορισμένη και δίκαιη διανομή του πλεονάσματος, η ανεξαρτησία απέναντι στο κράτος.

- Η αναγνώριση των υφιστάμενων φορέων κοινωνικής οικονομίας, υπό το βασικό περιορισμό ότι είναι πάροχοι υπηρεσιών ή αγαθών προς το κοινωνικό σύνολο χωρίς να επιδιώκουν πρωτίστως το κέρδος (π.χ. συνεταιρισμοί, ΜΚΟ, σωματεία, Ιδρύματα, εθελοντικές οργανώσεις, προστατευμένα παραγωγικά εργαστήρια, κ.α.).

Επίσης, έχει ήδη εγκριθεί η σχετική Υπουργική Απόφαση για τη σύσταση του Γενικού Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας (ΦΕΚ 221/Β09.02.12), η οποία ανοίγει ουσιαστικά το δρόμο για τη δημιουργία και λειτουργία Κοινωνικών Επιχειρήσεων στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ έχουν προβλεφθεί δράσεις συνολικού προϋπολογισμού **60.000.000 €** για την ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας

4. Πλέον των προαναφερόμενων, εξετάζεται η δυνατότητα για το σχεδιασμό δράσεων άμεσης κοινωνικής παρέμβασης για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Με δεδομένη την τρέχουσα οικονομική συγκυρία και τις δυσμενείς επιπτώσεις της σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικής και οικονομικής ζωής της χώρας, εξετάζεται η δημιουργία ενός εθνικού δικτύου άμεσης κοινωνικής παρέμβασης για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, ώστε να στηριχθούν οι ευπαθείς και ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες. Ειδικότερα, Φορείς μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα θα καταρτίζουν προγράμματα για την παροχή υπηρεσιών κοινωνικού χαρακτήρα σε συνεργασία με Δημόσιες Υπηρεσίες, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α & Β βαθμού, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, κ.α. σε ενδεικτικούς τομείς στέγασης και σίτισης, υγείας και περίθαλψης, στήριξης εργασίας, εσωτερικής μετανάστευσης-διαμονής, πολιτισμού, πρόληψης της εξαπλώσης φαινομένων περαιτέρω υποβάθμισης της ποιότητας ζωής των φτωχών.

5. Τέλος, στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ προβλέπεται η στήριξη των πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης και προστασίας. Στο πλαίσιο του επικαιροποιημένου Μνημονίου της 22ας Νοεμβρίου 2010, και συγκεκριμένα στο απόσπασμα από την ενότητα «Για τη Μεταρρύθμιση και τον Εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης», σημείο «Λειτουργικές αξιολογήσεις», στο οποίο αναφέρεται ότι ο ΟΟΣΑ θα προβεί σε αξιολόγηση των κοινωνικών προγραμμάτων που θα συντονίζεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και θα χρηματοδοτηθεί από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού»

(ΕΠΑΝΑΔ)», έχει ενταχθεί στο ΕΠΑΝΑΔ στον Άξονα Προτεραιότητας 1 «Συστημικές Παρεμβάσεις» και συγκεκριμένα στη Συστημική Παρέμβαση 8: «Στήριξη του υπό σύσταση οργανισμού για την αποτελεσματική παρακολούθηση και εφαρμογή των πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης και κοινωνικής προστασίας», σχετική πράξη με τίτλο «Μελέτη λειτουργικής ανασκόπησης/Ανασκόπηση κοινωνικών προγραμμάτων» (Functional review of Social Programmes), με δικαιούχο φορέα υλοποίησης το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και με **προϋπολογισμό 660.000,00 €**

Το αντικείμενο της πράξης είναι η εκπόνηση μελέτης για τη λειτουργική ανασκόπηση/ανασκόπηση κοινωνικών προγραμμάτων, η οποία θα υλοποιηθεί από τον ΟΟΣΑ, μέσω προγραμματικής συμφωνίας με το Υπουργείο Εργασίας.

Ειδικότερα, η παρούσα μελέτη θα εκπονηθεί για το σύνολο των κοινωνικών προγραμμάτων, καλύπτοντας όλα τα εμπλεκόμενα υπουργεία και όλα τα κυβερνητικά επίπεδα. Στόχος είναι η ανάδειξη υψηλής ποιότητας πληροφορίας για τα προγράμματα που είναι σε εξέλιξη στην Ελλάδα και για τους ωφελούμενους από αυτά.

Τέλος, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η εξειδίκευση του Επιχειρησιακού Προγράμματος το οποίο έχει χρονικό ορίζοντα εφαρμογής ως το 2015, είναι μια **δυναμική διαδικασία**. Στο πλαίσιο δε της αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της δημοσιονομικής κρίσης που πλήττει την χώρα, **επιταχύνεται η υλοποίηση εξειδικευμένων παρεμβάσεων**, συγχρηματοδοτούμενων από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), με στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης, την ανάσχεση της ανεργίας, την ουσιαστική αύξηση της παραγωγικότητας και την προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης για όλες τις μειονεκτούσες ομάδες πληθυσμού.

Κατά τα λοιπά, αρμόδια να απαντήσουν είναι τα συνερωτώμενα Υπουργεία.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Γ. ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ

